A°. 1839. N°. 83.

DONDERDAG DEN 17^den^ OCTOBER.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

De *Commissie tot Taxatie der Huurwaarde* van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bij deze bekend, dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op *HEDEN*, des voormiddags van *zeven* tot *elf* uren, en zulks wel met Wijk E. No. 97.

Paramaribo den 17 October 1839.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,

A. P. TIRION.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 14den dezer, de Engelsche Sloep *Sylph*, Kapt. James G. Caple, van Berbice; hebbende 5 dagen reis.

ADVERTISSEMENTEN.

(37172) Op autorisatie van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der ~~Onbeheerde Boedels~~, zullen fungerende CURATORS, bij inschrijving verkoopen:

16 Vaten SUIKER,

van de Plantaadje *VLAMMENBURG*; aankomende den Boedel VOLKERT VAN HALM Jbz.

Zullende de Kooper of Koopers, gemelde Suiker voor eigene rekening en risico van Plantaadje moeten laten afhalen.

De inschrijvings-billetten, zullen ter Gouvernements Secretarij worden aangenomen, op Heden, des voormiddags ten *tien* ure.

Paramaribo den 17 October 1839.

De fungerende Secretaris van het Collegie voornoemd,

F. C. COBLIJN.

(37170) Op heden overleed mijne waarde Echtgenoot JOHANNA JACOBA MARIA WIJNBERGEN eerder Weduwe P. TIEHL, in den ouderdom van ruim 46 jaren.

Paramaribo den 10 October 1839.

J. N. DE VRIES GERHARDT,

Mede uit naam der overige Familie.

(37179) De ondergeteekenden bieden te koop aan:

Beste Lochfine Haring, Rijst, Engelsche Zeep, Poorter en Ale, versche Zalm in blik, Soup en Bouilli in dito, Mashed Turnips in dito, ingelegde Snippen en Patrijzen in dito, Sardines in dito, Visch Sausen, zwarte en groene Thee, Sperm. Kaarsen, extra Port en Madera Wijn, Brandewijn, *Rotterdamsche* Bier, Jenever in kelders en damejeanen, Broodsuiker.

Hangmatten, gebreide Borstrokken, Lakensche Jassen, Rokken en Vesten, Zijde Vestengoed, dito Parapluien en Parasols, Gouden Oor- en Vingerringen en Borstspelden, — 14 voeten SUIKER HOEPELS, BRANDSTAVEN, &c. &c.

Paramaribo den 12 October 1839.

GARDNER, MAC DONALD & Co.

(37178) MARIA ELISABET BRAUWER geboren AXON en vier minderjarige Kinderen vertrekken.

Mengelwerk.

De IJzeren Raaf.

(*Eene Legende.*)

(*Vervolg en slot van No. 82*)

De Raad werd bijeengeroepen en de beschuldigde gedagvaard om tegen den aanklager gehoord te worden. Hij verscheen zoo gerust, zoo onbeschroomd, dat zulks iedereen verbaasde. Zelfs de beschuldiging des koopmans, die de voorzittende burgemeester hem voorlas, was niet in staat de gerustheid van zijn voorkomen te schokken. Hij antwoordde slechts, met een verachtelijk schouder ophalen: »ik weet, die krankzinnige, die mij in het ongeluk wil storten, mij ten laste legt; maar ik heb medelijden met den onzinnige, en ik smeek den hoogwijzen raad hem zijne dwaasheid niet te zwaar te doen boeten."

Door zulk een' euvelmoed verbitterd, geraakte de koopman in vuur, en hij verweet den booswicht, de misdaad, waarop hij hem betrapt had, in het aangezigt, en drong ten sterkste aan op zijne straf.

»Matig uwe uitdrukkingen," hernam de beklaagde, met eene gemaakte verontwaardiging. »Mijn geduld is niet oneindig, en mijn goede naam is geen geplaveide steenweg, waarop ossen en ezels ongemoeid kunnen omtrappelen, maar een gloeijend staal, dat hun de beenen tot pulver zal verbranden; en wanneer de hoogwijze raad u niet dwingt uwe lasterlijke leugentaal te betoomen, zou mij niets over blijven, dan u de ledige hersenkas te...., doch waarom laat ik mij vervoeren, tegen iemand, dien het dolhuis wacht?" zeide hij, op meer bezadigden toon, en zich tot den burgemeester wendende: »Dat de klager zijne getuigen brenge, welke zijne gezegden kunnen staven."

»Ik heb niemand tot getuige, dan den Almagtigen God, bij Wien ik de waarheid mijner aanklagt bezweren kan, en wil," zeide de koopman, inderdaad eenigzins vervaard, door zulk eene voorbeeldelooze voorbedachte logentaal en slechtheid.

»Dan houd ik ook mijn regt op dee eed, om mijne gezegden te bevestigen, en te bewijzen dat deze mensch een helsche lasteraar is, of een waanzinnige van de ergste soort," hernam de beschuldigde.

De raad, en inzonderheid de kleinere commissie tot berigting van zwaardere klagten, bevond zich in groote verlegenheid, en niemand waagde een woord ter beslissing. Eindelijk stond de burgemeester op, en sprak: »wij willen niet de aanleiding geven tot een valschen eed, die noodwendig moet plaats hebben, wanneer beide partijen wederkeerig hunne gezegden bezweren. Een van beiden, of de aanklager of de beschuldigde, moet een groot booswicht zijn; wij kunnen zulks echter niet bepalen, daar wij van geen' dezer beide heeren iets kwaads weten, en slechts Gode alleen bekend is, waar veinzerij en leugentaal, en waar opregte waarheid is. De zaak moet derhalve worden beslist door een Godsoordeel, (ordalium), en hij, die de proef doorstaat, is onschuldig, en heeft de waarheid aan zijne zijde; hij daarentegen, die er onder bezwijkt, is schuldig en een leugenaar. Op u, collega, rust de zware aanklagt, daarom zult gij u het eerst aan het Godsoordeel onderwerpen, en gij moogt bepalen, van welken aard het zijn, en wanneer het plaats hebben zal.

De raadsheer stond eene wijl in diep gepeins, en de koopman scheen bij de woorden Gods oordeel eenigermate verschrokken. Eindelijk hief de eerste driest het hoofd op, en antwoordde: »Welaan! Het zij zoo! Ik berust in de uitspraak des regters, en stem toe in de aanwending der proeve van het Godsoordeel. De krenking mijner eere was groot en zonder voorbeeld, maar even groot zal ook het bewijs mijner onschuld zijn, welk bewijs is openlijk voor de oogen der gansche stad geven zal. Den derden dag na dezen, op het middaguur, zal ik, met mijn' mede belasterden raaf, van den hovensten rand van den stadhuistoren, zonder eenige hulp, langs de gladde muren afklauteren, en dan zal deze, deze eer-roover, het mij nadoen. Tot aan dien dag verzoek ik u, mij van alle ambtsbezigheden te ontslaan, want ik moet dezen tijd in stille ongestoorde eenzaamheid in mijn huis doorbrengen."

Hiertegen kon de verbaasde raad niets inbrengen. De beschuldigde werd vrijgelaten, en ook de klager, na een kwartiers uurs geheime beraadslaging.

Daar van de zaak geen geheim werd gemaakt, was de mare welhaast door de geheele stad verbreid: inzonderheid spande de halsbrekende onderneming van den beschuldigde aller nieuwsgierigheid tegen den bestemden dag. Daarom had, reeds lang vóór het middaguur, bijna geheel Schweidnitz zich geposteerd op het marktplein, in de op het raadhuis uitziende straten, aan alle vensters, op de daken, en zelfs op de schoorsteenen: en het komt ons volstrekt niet overdreven voor, als de kronijkschrijver verzekert, dat op dezen dag Schweidnitz het middagmaal vergeten hebbe.

Met het slaan van twaalf zag men den beschuldigde, door twee raadsheeren vergezeld, den toren naderen. Hij was bijzonder uitgedost; uit zijne houding en gelaat sprak een drieste trots; de raaf, met vonkelende oogen, zat op zijnen schouder, en blikte als een helgeest rond, en velen ondersteldden, dat het niet dezelfde vogel was, dien men vroeger met den raadsheer had gezien. Op het vrij terrein, door stads soldaten rondom den toren afgepaald, stond ook reeds de koopman, met vrome gelatenheid op het aangezigt geteekend, en gerust verduurde hij den blik vol nijdige boosheid, dien zijn vijand op hem wierp.

Aan de poort des torens, strekte de raadsheer den arm uit, en dadelijk vloog de raaf langzaam op, en zette zich op den knop, terwijl zijn meester intusschen, met zijne geleiders, langs den wenteltrap naar boven klom.

Toen hij op den omgang kwam, stak een wachter de trompet, en toen in dit zelfde oogenblik de beschuldigde zich stout over de borstwering slingerde, en zijn' hoed van zich wierp, verhief zich onder de menigte, die zich eenen behendigen goochelaar voorstelde, een luide jubelkreet; maar in het volgend oogenblik, werd die kreet niet meer gehoord: eene stomme aandacht volgde elke beweging des raadsheers. Hij ondernam toch de ijzingwekkende klauter-partij met groote behendigheid, en de raaf fladderde steeds onder zijne voeten, als om dezelve aan

te duiden, waar zij zich zetten moesten, om in eene kleine reet in den muur, in een weinig uitgeholden steen, een steunpunt te vinden. En deze steunpunten vond de klauteraar ook zoo tamelijk zeker: het was, als of hij handen en voeten in den steenen muur indrukte; zelfs meenden de scherpstzienden der toeschouwers duidelijk de indruksels te hebben opgemerkt.

De beschuldigde, van zijn' trouwen raaf geleid, klom, zonder zich aan iets te storen, rusteloos voort, en weldra was hij tot over de helft des torens gekomen. Hier hield hij een oogenblik stil, de eene hand aan eene ijzeren vensterstang vastgeklemd, om met de andere zich het zweet van het aangezigt te wisschen.

Daar nu ook de aandacht der menigte een oogenblik een rustpunt vond, wendde zij zich van boven af naar beneden in hare onmiddelijke nabijheid. Daar verscheen een priester, door misdienaars gevolgd, en dragende het Hoogwaardige, om eenen stervende den laatsten troost toe te brengen. Men maakte eerbiedig plaats, en knielde neder. Ook de soldaten lieten den geestelijke door op de afgeperkte plaats. De beschuldigde liet de stang los en wilde den togt voortzetten, maar plotseling hoort men een' ijsselijken gil en — daar ligt het verpletterde lijk op de steenen. De hoogte van zijn' val overtrof nog die van het hoogste huis. De raaf was verdwenen: hij vlugtte voor den gewijden dienaar der kerk met zijnen heiligen last.

De aanklagt des koopmans was bewezen geworden. Men nam het lijk op om het in ongewijde aarde bij te zetten, en de menigte keerde huiswaarts, en ieder zeide:

» Dat was Gods oordeel!"

Iets uit eene Huis-Apotheek voor Heeren.

(*Naar JEAN PAUL.*)

De beste geneesmiddelen voor niet alledaagsche vrouwtjes zijn fraaije kleedingstukken. Naar het oordeel van natuur-onderzoekers, wordt door het verwisselen der vederen het leven der vogels verlengd. Hoe dikwijls geeft een nieuw kleed eener ziekelijke vrouw hare gezondheid weder! Daar ligt zij, worstelend met hevige kramppijnen; maar juist verschijnt de kleedermaker met een nieuw kleed. Zes jockeijs zijn vliegende elkander nagejaagd, om den doctor te halen, en in hare vreesselijke trekkingen heeft de arme lijderes alreeds uitgeroepen: » die doctor doodt mij, hij laat mij hulpeloos sterven." Nu komt de doctor, en wil, ontsteld en zwetende van zijnen draf, in de kamer der zieke treden; maar de kamer is gesloten. Mevrouw past het nieuwe kleed. Na lang wachten, wordt eindelijk de doctor binnengelaten, en zij ontvangt hem, in bal-costuum. » Gij bevindt u onpasselijk, Mevrouw?" vraagt de verwonderde discipel van E s c u l a p i u s, op den deelnemendsten toon. » Hoe vindt ge, dat mij dit kleed staat, doctor?" is het vragende antwoord der dame, » denkt gij, dat ik er dezen avond mede op het bal kan verschijnen? — » Gij zult toch in dezen toestand niet op het bal gaan, Mevrouw!?" roept de arts in verbazing uit. » Dat is mijne zaak, mijn lieve doctor," antwoordt de dame, lagchend, » spreek gij maar met mijnen echtgenoot over de badreis. Die badreis is mij ten hoogste noodig, doctor; het zal mijn dood zijn, als ik niet naar het bad ga. Ach! die zwakte in mijne voeten is verschrikkelijk; ik kan gaan noch staan. En toch, lieve doctor, heb ik mij voor dezen avond alweder voor alle de dansen moeten engageren; ik weet niet, hoe dat gaan zal, en betreur de arme meisjes, die niet geengageerd zijn, en zich dood zullen ergeren."

Nu heeft de verwondering van den doctor geene palen meer. » Niet kunnen gaan noch staan, Mevrouw, en toch dansen?!" — » Ja! maar, mijn beste doctor, gij zijt in dat opzigt in beschaving ten achteren. Dansen vermoeit eigenlijk niet zeer; het is veel vermoeijender als men op een bal stil zit, dat is wel het moordendste, wat men zich denken kan; dan alleen komt men doodelijk vermoeid en doodziek te huis. Maar het bad moet vooral niet vergeten worden, ook niet, dat *Kissingen* thans in de mode is. Zeg mij eens, doctor, welke ziekte men hebben moet, om te *Kissingen* te kunnen herstellen." De geleerdste professor had hier onmogelijk zoo spoedig als de kleedermaker kunnen helpen.

Maagziekten worden gewoonlijk veel spoediger en gemakkelijker genezen door een stalen ceintuur, dan door staalpoeders; wel te verstaan, in tijden als de stalen garnituren in den smaak zijn. Vroeger werden edelgesteenten en paarlen gepulveriseerd, en dan tot geneesmiddel gebruikt; maar de kunst is nu zoo ver gekomen, dat men ze heel laat, en alzoo tot uitwendig gebruik geeft, en daarvan ziet men de schitterendste gevolgen. Ook kunstbloemen zijn heerlijke geneeskrachtige planten; zij versterken het hoofd: misschien omdat zij het hoofd zeer hoog doen dragen. Weleer werd een rood wollen band, uit bijgeloof, een geneesmiddel tegen keelziekten geacht; maar men is er van terug gekomen, en bevindt daarentegen, dat gouden of juweelen hals-sieraden en hals-kettingen veel krachtiger werken. Beter omslagen tegen pijnen in de borst of krampen in den rug, zijn er niet dan rijke shawls of modedoeken; deze brengen gewoonlijk eene dadelijke, schier wonderdadige genezing te weeg. Men zou verkeerd doen, als men zich thans tot het heelen van wonden van Engelsche tafpleister wilde bedienen: de ondervinding leert dagelijks, dat de enkele taf of andere zijden stof veel beter dienst doet; mits men ze niet toe diene bij kleine stukjes. Tegen flaauwten en zenuw-toevallen worden kostbare flacons of nieuwe waaijers, wanneer zij fraai zijn, dikwijls met goed gevolg gebruikt. De gevaarlijke verschijnselen van verkouding wijken meestal dadelijk voor met smaak gekozen boa's en handmoffen, en tegen sterke verhittingen worden de *parasols* met het beste gevolg gebruikt.

Wij werken deze wenken aan onze lezers niet verder uit, omdat wij weten, dat hun genie de opgenoemde nog zeer gemakkelijk met duizend andere middelen tegen de ziektegevallen hunner reeds verkregen of aanstaande lieve gezellinnen zal kunnen vermeerderen. Het is genoeg hun te doen opmerken, dat, naar de bevinding van zeer geestige doctoren, op wier behandeling doorgaans een spoedig herstel volgt, de industrie en kunst tegenwoordig zijn op de hoogste van den ziektestaat van het teedere geslacht. Deze opmerking tot een beginsel aannemende, dat het ieder weldenkend echtgenoot, bruidegom of minnaar gemakkelijk vallen zich eene huisapotheek- of een handboek tegen ziekten te schrijven, door welks vlijtig gebruik hij misschien wonderen beleven, en misschien alle verdere hulp van den doctor ontberen kan.

De Speelman.

Te *Parijs* bestaat in de straat du petit Carreau eene herberg, alwaar al de speellieden vergaderen, die geene bezigheden hebben, aldaar afwachtende, of er ook iemand komen zal, die hunne dienst verlangt. Al die genen, welke eene danspartij, bal, soirée musicale willen geven, hetzij herbergiers of particulieren, hebben zich slechts aan dat locaal te vervoegen en kunnen aldaar artistes van drie, vier en vijf francs per avond, al naar mate zij zulks verlangen, bekomen. Eens kwam een ondernemer van zomerbals aldaar en begeerde eenen vioolspeler. Een oud afgeleefd manneken bood hem zijne dienst aan. » Gij zijt mij inderdaad te oud," hernam de bal-directeur, » ik kan u niet gebruiken."— » Kom, kom," hernam de oude man, » neem mij maar voor drie francs, gij zult u niet beklagen." De baldirecteur liet zich overhalen, en weldra stond de oude man in de open lucht te spelen. De gewone bezoekers van de plaats, alwaar het bal werd gegeven, die aldaar steeds niets dan krassen op de speeltuigen hoorden, waren ten hoogste verbaasd en verrukt bij het vernemen van zuivere en welluidende toonen; aller oogen waren naar het orchest gekeerd, geen voet bewoog zich meer, dansers en danseressen waren geheel gehoor, toen plotseling een student in de regten, die aan beter gezelschap gewoon was, dan dat, waarin hij zich op dat oogenblik bevond, den eerwaardigen vioolspeler herkende, en deze, die bij het hooren noemen van zijnen naam, in luid gelach uitbarstte, werd weldra door de dansers in zegepraal rondgedragen. De kleine oude spotvogel, die dus incognito eens eene grap had willen uitvoeren, door zich onder de minste soort zijner ambtsbroederen te scharen, was niemand anders dan de kapelmeester van K a r e l X, de componist van la Griselda en l'Agnesa; het was F e r d i n a n d P a ë r, die onlangs is overleden.

De Europesche beschaving aan gene zijde van de Zwarte Zee en den Kaukasus.

Het is zeker niet onbelangrijk te vernemen, wat de zorg der Russische regering reeds heeft daargesteld ter bevordering des geestontwikkeling en beschaving onder de woeste volken, die de aan haar gebied onderworpen landstreken aan den Kaukasus bewonen.

Uit het laatste rapport, door den minister van Openbaar Onderwijs aan den Keizer voorgelegd, blijkt, dat die minister aan gene zijde van den Kaukasus reeds heeft doen tot stand komen: 1 gymnasium en 15 districts scholen, bij welke 88 beambten zijn aangesteld. Buiten deze zijn er ook drie bijzondere inrigtingen van onderwijs. In deze scholen genieten 1,924 leerlingen wetenschappelijk onderwijs en opleiding. Op het gymnasium te Tiflis wordt, onder anderen, ook onderrigt gegeven in de Perzische taal. De hoofdtaal des lands is de Armenische. Tot bevordering der grondige kennis van dezelve heeft voornoemde minister onlangs te Tiflis eene volkomen boekdrukkerij doen aanleggen. Hij blijft voortdurend dezer streken zijne bijzondere zorg wijden, en het laat zicg aanzien; dat zijne weldadige pogingen niet zonder goede vrucht zullen blijven.

De Abt Richard van St. Bannes.

Toen Keizer H e n d r i k II door Lotharingen naar Duitschland wilde terug keeren, bezocht hij den abt van St. Bannes te Vendun, en gaf zijnen wensch te kennen, om de ijdelheid der wereld vaarwel te zeggen, en voortaan in een klooster te leven. De abt R i c h a r d geleidde hem in het klooster rond, de Keizer sprak de woorden van den psalm uit: » Hier wil ik eeuwig rusten; hier wil ik wonen, want hier vind ik welbehagen." De abt zweeg, doch toen zij nu in het kapittel traden, vroeg hij den Keizer naar deszelfs bedoelingen. » Ik wil de wereld verlaten, en voor de rust mijner ziel een monnikskleed aandoen," antwoordde de Keizer met tranen in de oogen.

» Verzeker vooraf," sprak de abt, » dat gij in alle dingen gehoorzaam kunt zijn!" De Keizer antwoordde ja. » De zorg voor uwe ziel behoort mij!" ving hierop de abt aan, » gij moet doen, wat ik u beveel. Gij zijt geboren om de pligten van eenen monarch te vervullen en moet daarin volharden, geregtigheid uitoefenen en geheel uw aanzijn besteden, om uwer volken geluk en vrede te bezorgen. Daartoe heeft God u geroepen en gij moet aan deze roeping voldoen." De Keizer zweeg, drong niet verder bij den vromen man aan, en zette zijn werkzaam leven voort.

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.